

OBSAH

PŘEDMLUVA	4
PODĚKOVÁNÍ	5
OBSAH	8
1 ÚVOD	15
1.1 ÚČEL A POPIS	15
1.2 CÍLE A OMEZENÍ METODY FMEA.....	16
1.3 INTEGRACE FMEA V ORGANIZACI.....	17
1.3.1 Potenciální úvahy o FMEA	17
1.3.2 Závazek vrcholového vedení.....	18
1.3.3 Ochrana odborných znalostí ve vztahu k FMEA-D/FMEA-P.....	18
1.3.4 Dohoda mezi zákazníkem a dodavatelem	18
1.3.5 Strategie přechodu	19
1.3.6 Základní (Foundation) a Rodinná (Family) FMEA	19
1.4 FMEA PRODUKTŮ A PROCESŮ	20
1.4.1 FMEA návrhu produktu (FMEA-D).....	21
1.4.2 FMEA procesu (FMEA-P).....	21
1.4.3 Spolupráce v rámci FMEA	22
1.5 PLÁNOVÁNÍ PROJEKTU	23
1.5.1 FMEA – účel (In Tent).....	23
1.5.2 FMEA – termíny (Time).....	23
1.5.3 FMEA – tým (Team).....	25
1.5.4 FMEA úlohy (Tasks)	28
1.5.5 FMEA nástroje (Tools)	28
1.6 FMEA METODOLOGIE	28
2 POSTUP PROVEDENÍ FMEA-D	31
2.1 FMEA – D KROK 1: PLÁNOVÁNÍ A PŘÍPRAVA	31
2.1.1 Účel.....	31
2.1.2 FMEA - D identifikace projektu a rozhraní.....	31
2.1.3 Plán projektu FMEA-D	32
2.1.4 Identifikace výchozích podmínek FMEA-D.....	32
2.1.5 Záhlaví FMEA-D	33
2.1.6 Základ pro Analýzu struktury.....	33
2.2 FMEA-D KROK 2: ANALÝZA STRUKTURY	34
2.2.1 Účel.....	34
2.2.2 Struktura systému	34
2.2.3 Definice zákazníka	34
2.2.4 Vizualizace struktury systému	35
2.2.5 Spolupráce mezi zákazníkem a dodavatelem	40
2.2.6 Základ pro Analýzu funkcí.....	40
2.3 FMEA-D KROK 3: ANALÝZA FUNKCÍ.....	40
2.3.1 Účel.....	40
2.3.2 Funkce	41
2.3.3 Požadavky.....	41
2.3.4 Diagram parametrů (P-Diagram)	42
2.3.5 Analýza funkcí	45

2.3.6 Spolupráce mezi inženýrskými týmy (systém, bezpečnost a komponenty/díly)	47
2.3.7 Základ pro Analýzu selhání.....	48
2.4 FMEA-D KROK 4: ANALÝZA SELHÁNÍ	48
2.4.1 Účel.....	48
2.4.2 Selhání	48
2.4.3 Definice řetězce selhání.....	50
2.4.4 Následky vady.....	51
2.4.5 Vada	52
2.4.6 Příčiny vady.....	52
2.4.7 Analýza selhání.....	53
2.4.8 Dokumentování Analýzy selhání.....	56
2.4.9 Spolupráce mezi zákazníkem a dodavatelem (následky vad).....	57
2.4.10 Základ pro Analýzu rizik.....	57
2.5 FMEA-D KROK 5: ANALÝZA RIZIK	57
2.5.1 Účel.....	57
2.5.2 Opatření v návrhu produktu (design)	57
2.5.3 Stávající preventivní opatření (PC)	58
2.5.4 Stávající opatření k odhalení (DC)	59
2.5.5 Potvrzení stávajících preventivních opatření a opatření k odhalení	60
2.5.6 Hodnocení.....	61
2.5.7 Význam (S).....	61
2.5.8 Výskyt (O)	62
2.5.9 Detekce (D)	66
2.5.10 Priorita opatření (AP).....	67
2.5.11 Spolupráce mezi zákazníkem a dodavatelem (význam)	72
2.5.12 Základ pro Optimalizaci.....	73
2.6 FMEA-D KROK 6: OPTIMALIZACE.....	73
2.6.1 Účel.....	73
2.6.2 Přidělování odpovědností	74
2.6.3 Status opatření	74
2.6.4 Posuzování efektivity opatření	75
2.6.5 Neustálé zlepšování.....	75
2.6.6 Spolupráce mezi týmem FMEA, managementem, zákazníky a dodavateli týkající se možných selhání	76
2.7 FMEA-D KROK 7: DOKUMENTOVÁNÍ VÝSLEDKŮ.....	76
2.7.1 Účel.....	76
2.7.2 Zpráva FMEA	77
3 POSTUP PROVEDENÍ FMEA-P	79
3.1 FMEA-P KROK 1: PLÁNOVÁNÍ A PŘÍPRAVA.....	79
3.1.1 Účel.....	79
3.1.2 FMEA-P identifikace projektu a rozhraní	79
3.1.3 Plán projektu FMEA-P.....	82
3.1.4 Identifikace výchozích podmínek FMEA-P	82
3.1.5 Záhlaví FMEA-P.....	82
3.2 FMEA-P KROK 2: ANALÝZA STRUKTURY	83
3.2.1 Účel.....	83
3.2.2 Vývojový diagram procesu (Process Flow Diagram).....	84
3.2.3 Strom struktury.....	84
3.2.4 Spolupráce mezi zákazníkem a dodavatelem (odpovědnost za rozhraní).....	87
3.2.5 Základ pro Analýzu funkcí.....	87
3.3 FMEA-P 3 KROK: ANALÝZA FUNKCÍ	88
3.3.1 Účel.....	88

3.3.2 Funkce	88
3.3.3 Požadavky (charakteristiky)	89
3.3.4 Vizualizace vztahů mezi funkcemi	91
3.3.5 Spolupráce mezi inženýrskými týmy (systémy, bezpečnost a komponenty/díly).....	93
3.3.6 Základ pro Analýzu selhání	93
3.4 FMEA-P KROK 4: ANALÝZA SELHÁNÍ.....	93
3.4.1 Účel.....	93
3.4.2 Selhání	93
3.4.3 Řetězec selhání.....	94
3.4.4 Následky vad	94
3.4.5 Vada (projev vady)	96
3.4.6 Příčiny vad	97
3.4.7 Analýza selhání.....	99
3.4.8 Vztah mezi FMEA-P a FMEA-D.....	101
3.4.9 Dokumentování analýzy selhání.....	102
3.4.10 Spolupráce mezi zákazníkem a dodavatelem (následky vad).....	103
3.4.11 Základ pro analýzu rizik	103
3.5 FMEA-P KROK 5: ANALÝZA RIZIK	104
3.5.1 Účel.....	104
3.5.2 Stávající preventivní opatření (PC).....	104
3.5.3 Stávající opatření k odhalení (DC)	105
3.5.4 Stávající preventivní opatření a opatření k odhalení	106
3.5.5 Hodnocení.....	106
3.5.6 Význam (S).....	107
3.5.7 Výskyt (O)	110
3.5.8 Detekce (D)	111
3.5.9 Priorita opatření (AP).....	114
3.5.10 Spolupráce mezi zákazníkem a dodavatelem (parametr význam)	118
3.5.11 Základ pro optimalizaci	118
3.6 FMEA-P KROK 6: OPTIMALIZACE	119
3.6.1 Účel.....	119
3.6.2 Přidělování odpovědností	120
3.6.3 Status opatření	120
3.6.4 Posuzování efektivity opatření	121
3.6.5 Neustálé zlepšování	121
3.6.6 Spolupráce mezi týmem FMEA, managementem, zákazníky a dodavateli týkající se možných selhání ...	121
3.7 FMEA-P KROK 7: DOKUMENTOVÁNÍ VÝSLEDKŮ	122
3.7.1 Účel.....	122
3.7.2 Zpráva FMEA	122
4 DOPLŇKOVÁ - FMEA MONITOROVÁNÍ A ODEZVY SYSTÉMU (FMEA-MSR).....	125
4.1 FMEA-MSR KROK 1: PLÁNOVÁNÍ A PŘÍPRAVA	126
4.1.1 Účel.....	126
4.1.2 FMEA-MSR identifikace projektu a rozhraní.....	127
4.1.3 FMEA-MSR Plán projektu	128
4.2 FMEA-MSR KROK 2: ANALÝZA STRUKTURY	129
4.2.1 Účel.....	129
4.2.2 Strom struktury.....	129
4.3 FMEA-MSR KROK 3: ANALÝZA FUNKCÍ.....	131
4.3.1 Účel.....	131
4.3.2 Funkce	131
4.4 FMEA-MSR KROK 4: ANALÝZA SELHÁNÍ	132
4.4.1 Účel.....	132
4.4.2 Scénáře selhání.....	132
4.4.3 Příčiny poruchy	134

4.4.4	Vada	135
4.4.5	Následek poruchy	136
4.5	FMEA-MSR KROK 5: ANALÝZA RIZIK	136
4.5.1	Účel.....	136
4.5.2	Hodnocení.....	137
4.5.3	Význam (S).....	137
4.5.4	Zdůvodnění hodnocení četnosti.....	138
4.5.5	Četnost (F)	139
4.5.6	Stávající monitorovací opatření.....	141
4.5.7	Monitoring (M).....	141
4.5.8	Priorita opatření (AP) pro FMEA-MSR	146
4.6	FMEA-MSR KROK 6: OPTIMALIZACE.....	149
4.6.1	Účel.....	149
4.6.2	Přidělování odpovědností	150
4.6.3	Status opatření	150
4.6.4	Posuzování efektivity opatření	151
4.6.5	Neustálé zlepšování.....	151
4.7	FMEA-MSR KROK 7: DOKUMENTOVÁNÍ VÝSLEDKŮ	153
4.7.1	Účel.....	153
4.7.2	Zpráva FMEA	153

PŘÍLOHY 155

A	PŘÍKLADY FORMULÁŘŮ FMEA	158
B	FORMULÁŘE – POKYNY KROK ZA KROKEM	171
C	TABULKY PARAMETRŮ „VÝZNAM“ (S), VÝSKYT (O), „DETEKCE“ (D) PRIORITY OPATŘENÍ (AP).....	185
D	PŘÍLOHY.....	210
E	DALŠÍ OBLASTI POUŽITÍ.....	213
F	PŘEHLED ZMĚN SUMARIZACE	215
G	ODKAZY A DOPORUČENÁ LITERATURA.....	235
H	POJMY	236

Seznam obrázků

OBRAZEC 1.1-1	ASPEKTY RIZIK	16
OBRAZEC 1.4-1	SPOLUPRÁCE V DODAVATELSKÉM ŘETĚZCI FMEA	22
OBRAZEC 1.5-1	NAČASOVÁNÍ FMEA – MODERNÍ PLÁNOVÁNÍ KVALITY PRODUKTU (FÁZE APQP).....	24
OBRAZEC 1.5-2	NAČASOVÁNÍ FMEA – ZAJÍŠTOVÁNÍ STUPŇŮ ZRALOSTI PRO NOVÉ DÍLY (MILNÍKY RGA).....	24
OBRAZEC 1.6-1	7KROKOVÝ PŘÍSTUP FMEA	29
OBRAZEC 2.1-1	PŘÍKLAD KOMPLETNÍHO ZÁHLAVÍ FMEA-D: KROK 1 PLÁNOVÁNÍ A PŘÍPRAVA	33
OBRAZEC 2.2-1	PŘÍKLAD BLOKOVÉHO DIAGRAMU/DIAGRAMU ROZHRANÍ (BLOCK/BOUNDARY DIAGRAM).....	37
OBRAZEC 2.2-2	ANALÝZA STRUKTURY – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ STROMU	39
OBRAZEC 2.2-3	ANALÝZA STRUKTURY – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ FORMULÁŘE.....	39
OBRAZEC 2.3-1	ZNÁZORNĚNÍ TOKU VSTUP/VÝSTUP/ROZHRANÍ.....	41
OBRAZEC 2.3-2	PŘÍKLAD CHOVÁNÍ SYSTÉMU	43
OBRAZEC 2.3-3	DIAGRAM PARAMETRŮ NA PŘÍKLADU ELEKTRICKÉHO MOToru	45
OBRAZEC 2.3-4	ANALÝZA FUNKcí – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ STROMU	46
OBRAZEC 2.3-5	ANALÝZA FUNKcí – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ FORMULÁŘE	47
OBRAZEC 2.4-1	TYPY SELHÁNÍ	49

OBRÁZEK 2.4-2	DEFINICE SELHÁNÍ	50
OBRÁZEK 2.4-3	TEORETICKÝ MODEL ŘETĚZCE SELHÁNÍ	50
OBRÁZEK 2.4-4	STRUKTURA SELHÁNÍ NA RŮZNÝCH ÚROVNÍCH SYSTÉMU	54
OBRÁZEK 2.4-5	ANALÝZA SELHÁNÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ STROMU	55
OBRÁZEK 2.4-6	ANALÝZA SELHÁNÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ FORMULÁŘE	55
OBRÁZEK 2.4-7	ZNÁZORNĚNÍ PROPOJENÍ POLOŽEK ANALÝZY FUNKCÍ A ANALÝZY SELHÁNÍ NA ÚROVNI SYSTÉMU (VYŠší ÚROVEŇ) ..	56
OBRÁZEK 2.4-8	ZNÁZORNĚNÍ PROPOJENÍ POLOŽEK ANALÝZY FUNKCÍ A ANALÝZY SELHÁNÍ NA ÚROVNI VYBRANÉHO PRVKU.....	56
OBRÁZEK 2.4-9	ZNÁZORNĚNÍ PROPOJENÍ POLOŽEK ANALÝZY FUNKCÍ A ANALÝZY SELHÁNÍ NA NIŽší ÚROVNI SYSTÉMU (NEBO DRUHU CHARAKTERISTIKY)	56
OBRÁZEK 2.5-1	PREVENCE A DETEKCE VE FMEA-D.....	60
OBRÁZEK 2.5-2	SCHÉMA PRO POCHOPENÍ AKTIVIT NÁVRHU A VÝVOJE	60
OBRÁZEK 2.5-3	PŘÍKLAD FORMULÁŘE ANALÝZY RIZIK FMEA-D	72
OBRÁZEK 2.6-1	PŘÍKLAD FORMULÁŘE OPTIMALIZACE FMEA-D S NOVÝM HODNOCENÍM RIZIK	76
OBRÁZEK 3.1-1	PŘÍKLAD POSTUPU PLÁNOVÁNÍ A PŘÍPRAVY PRO VYMEZENÍ PŘEDMĚTU ANALÝZY	81
OBRÁZEK 3.1-2	PŘÍKLAD KOMPLETNÍHO ZÁHLAVÍ FMEA-P KROK 1 PLÁNOVÁNÍ A PŘÍPRAVS	83
OBRÁZEK 3.2-1	VÝVOJOVÝ DIAGRAM PROCESU.....	84
OBRÁZEK 3.2-2	ANALÝZA STRUKTURY – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ STROMU (MONTÁžNÍ LINKA ELEKTROMOTORU))	85
OBRÁZEK 3.2-3	POLOŽKA PROCESU.....	85
OBRÁZEK 3.2-4	KROKY PROCESU	86
OBRÁZEK 3.2-5	ANALÝZA STRUKTURY – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ FORMULÁŘE.....	87
OBRÁZEK 3.3-1	PŘÍKLAD DIAGRAMU PARAMETRŮ – LISOVÁNÍ SINTROVANÉHO LOžiska	91
OBRÁZEK 3.3-2	ANALÝZA FUNKCÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ STROMU	92
OBRÁZEK 3.3-3	ANALÝZA FUNKCÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ FORMULÁŘE	92
OBRÁZEK 3.4-1	TEORETICKÝ MODEL ŘETĚZCE SELHÁNÍ	94
OBRÁZEK 3.4-2	ANALÝZA SELHÁNÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ STROMU	99
OBRÁZEK 3.4-3	ANALÝZA SELHÁNÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ FORMULÁŘE	100
OBRÁZEK 3.4-4	VZTAH MEZI FMEA-P A FMEA-D	102
OBRÁZEK 3.4-5	ZNÁZORNĚNÍ PROPOJENÍ POLOŽEK ANALÝZY FUNKCÍ A SELHÁNÍ NA ÚROVNI POLOŽKY PROCESU	102
OBRÁZEK 3.4-6	ZNÁZORNĚNÍ PROPOJENÍ POLOŽEK ANALÝZY FUNKCÍ A SELHÁNÍ NA ÚROVNI KROKU PROCESU	103
OBRÁZEK 3.4-7	ZNÁZORNĚNÍ PROPOJENÍ POLOŽEK ANALÝZY FUNKCÍ A SELHÁNÍ NA ÚROVNI PRVKU PROVÁDĚní ČINNOSTí (4M) ..	103
OBRÁZEK 3.5-1	PREVENCE A ODHALOVÁNÍ FMEA-P	105
OBRÁZEK 3.5-2	SCHÉMA PRO POCHOPENÍ PROCESU	106
OBRÁZEK 3.5-3	PŘÍKLAD FORMULÁŘE FMEA-P S ANALÝZOU RIZIK	118
OBRÁZEK 3.6-1	PŘÍKLAD FORMULÁŘE FMEA-P S OPTIMALIZACÍ A NOVÝM HODNOCENÍM RIZIK	122
OBRÁZEK 4.1-1	PŘÍKLAD BLOKOVÉHO SCHÉMATU MECHATRONICKÉHO SYSTÉMU	128
OBRÁZEK 4.2-1	ANALÝZA STRUKTURY – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ STROMU (Systém OVLÁDÁNÍ OKNA PRO VYSETŘOVÁNÍ CHYBNÝCH SIGNÁLŮ, MONITOROVÁNÍ A ODEZVY SYSTÉMU).....	129
OBRÁZEK 4.2-2	ANALÝZA STRUKTURY - PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ STROMU (STRUKTURA INTELIGENTNÍHO SENSORU S VNITRníM SNÍMACÍM PRVKEM A VÝSTUPEM DO ROZHRANí)	130
OBRÁZEK 4.2-3	ANALÝZA STRUKTURY – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ FORMULÁŘE	130
OBRÁZEK 4.3-1	ANALÝZA FUNKCÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ STROMU.....	132
OBRÁZEK 4.3-2	ANALÝZA FUNKCÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ FORMULÁŘE	132
OBRÁZEK 4.4-1	TEORETICKÝ MODEL ŘETĚZCE SELHÁNÍ V FMEA-D A FMEA-MSR	133
OBRÁZEK 4.4-2	SCÉNÁŘ SELHÁNí (1) – NENí NEBEZPEČNÝ.....	133
OBRÁZEK 4.4-3	SCÉNÁŘ SELHÁNí(2) - NEBEZPEČNÝ	134
OBRÁZEK 4.4-4	SCÉNÁŘ SELHÁNí (3) - Zmírnění (následek)	134
OBRÁZEK 4.4-5	ANALÝZA SELHÁNÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ ŘETĚZCE SELHÁNÍ BEZ MONITOROVÁNÍ NEBO S MONITOROVÁNÍM, KTERÉ JE POUZE ČÁSTEČNĚ ÚČINNÉ (SCÉNář (1) a (2)).....	135
OBRÁZEK 4.4-6	ANALÝZA SELHÁNÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ HYBRIDNÍHO ŘETĚZCE SELHÁNÍ VČETNĚ MONITOROVÁNÍ, KTERÉ JE VŽDY ÚČINNÉ A PŘEPNE SYSTÉM NA ZMÍRNĚNÝ NÁSLEDEK VADY (SCÉNář 3)).....	136
OBRÁZEK 4.4-7	ANALÝZA SELHÁNÍ – PŘÍKLAD ZNÁZORNĚNÍ POMOCÍ ŘETĚZCE/SÍTĚ	136
OBRÁZEK 4.4-8	PŘÍKLAD FORMULÁŘE ANALÝZY SELHÁNÍ VE FMEA-MSR	136
OBRÁZEK 4.5-1	FMEA-MSR MONITOROVÁNÍ NEBYLO IMPLEMENTOVÁNO NEBO NEBYLO ZVÁŽENO	142

OBRÁZEK 4.5-2	FMEA-MSR SPOLEHLIVÉ DIAGNOSTICKÉ MONITOROVÁNÍ	142
OBRÁZEK 4.5-3	FMEA-MSR ČÁSTEČNĚ ÚČINNÉ DIAGNOSTICKÉ MONITOROVÁNÍ.....	143
OBRÁZEK 4.5-4	PŘÍKLAD FORMULÁŘE ANALÝZY RIZIK FMEA-MSR – VYHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍHO RIZIKA	149
OBRÁZEK 4.6-1	PŘÍKLAD FORMULÁŘE FMEA-MSR OPTIMALIZACE S NOVÝM HODNOCENÍM RIZIK.....	152

Seznam tabulek

TABULKA D1 – FMEA-D VÝZNAM (S).....	62
TABULKA D2 – FMEA-D VÝSKYT (O)	65
TABULKA D3 – FMEA-D DETEKCE (D)	67
TABULKA AP – PRIORITY OPATŘENÍ PRO FMEA-D	71
TABULKA P1 – FMEA-P VÝZNAM (S).....	109
TABULKA P2 – FMEA-P VÝSKYT (O).....	111
TABULKA P3 – FMEA-P DETEKCE (D).....	113
TABULKA AP – PRIORITY OPATŘENÍ PRO FMEA-P	117
TABULKA MSR1 – DOPLŇKOVÁ FMEA-MSR VÝZNAM (S)	138
TABULKA MSR2 – DOPLŇKOVÁ FMEA-MSR ČETNOST (F)	140
TABULKA MSR3 – DOPLŇKOVÁ FMEA- MSR MONITORING (M)	145
TABULKA AP – PRIORITY OPATŘENÍ PRO FMEA-MSR	148